

Aalborg Universitet
Institut for Byggeri, By og Miljø
BUILD

Sagsbehandler: ABK

Dato: 08.05.2023

Referat af Aftagerpanelmøde:

Tidspunkt: 28. april 2023, kl. 09.00-14.00

Sted: AAU Science & Innovation Hub, Thomas Manns Vej 25, 9220 Aalborg. Lokale "Pitch Area"

Deltagere (eksterne):

- Kristian Birch Pedersen, Exigo
- Trine Bunton, Rambøll
- Morten Westergaard, Niras
- Thomas Nørgaard Christensen, Cowi
- Daniel Aarup-Kristensen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- Henrik Ryberg, Emcon A/S
- Claus Topp, Niras
- Jacob Birk Jensen, Watson C

Deltagere (interne):

- Rasmus Lund Jensen, AAU
- Tanja Kidholm Osmann Madsen, AAU
- Per Møldrup, AAU
- John Dalsgaard Sørensen, AAU
- Henrik Brohus, AAU
- Lene Faber Ussing, AAU
- Lars Pico Geertsen, AAU
- Jette Kaalund Magnussen, AAU
- Emma Henningsen, AAU
- Anders Brøndum Klein, AAU

Afbud:

- Morten Steen Sørensen, Aalborg Forsyning
- Torben Poulsen, Aalborghus Gymnasium
- Kristoffer Styrup, Enggaard A/S
- Morten Dalsgaard, Rambøll
- Henrik Møller, Rambøll
- Rikke Skovgaard Nielsen, AAU
- Marianne Forman, AAU
- Sabra Hassan Abdurahman Kuku, AAU

Mødeledere: Henrik Brohus, AAU og Anders Brøndum Klein, AAU

DAGSORDEN

1. Velkomst og introduktion
2. Workshop A: Rekruttering af flere talentfulde unge til ingeniøruddannelserne
3. Workshop B: Revitalisering af PBL i ingeniøruddannelserne
4. Frokost i Food Hub
5. Workshop C: Nye eftervidereuddannelses tilbud til professionelle i byggeriet
6. Opsamling og på gensyn

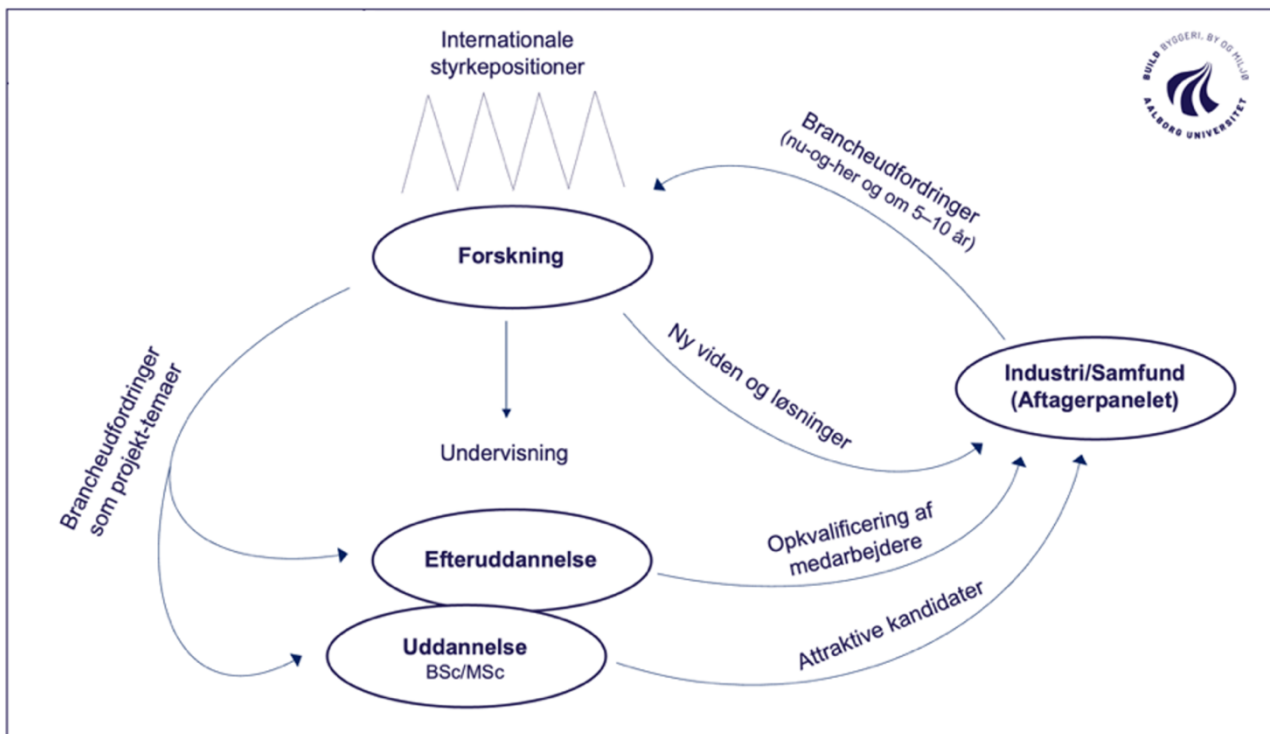
MØDEREFERAT

AD. 1: Velkomst og introduktion

Aftagerpanelmødet indledtes med at byde medlemmerne velkommen, herunder panelets nye medlem: Daniel Aarup-Kristensen fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Dernæst præsenteredes formålet med Aftagerpanelmøderne: At BUILD ønsker at etablere et stærkt og strategisk samarbejde med Aftagerpanelet, hvor omdrejningspunktet for samarbejdet er de udfordringer og behov, som branchen står overfor i dag og i fremtiden (fx om 5 eller 10 år). Ambitionen med møderne er, at temaer og diskussioner i Aftagerpanelet skal danne grundlag for konkrete indsatser på både kort, mellemlang og lang sigt.

Eksempler på indsatser kunne være behovet for at rekruttere flere talenter til BUILD-uddannelserne og videre ud i branchen. Eller det kunne være justering af eksisterende uddannelser eller målrettede uddannelsesindsatser, der styrker kandidaternes kompetenceprofiler til markedet. Eller det kunne være udbud af specifikke efteruddannelses-tilbud, der matcher branchens behov her og nu. Eller det kunne være noget helt fjerde. Effekten af indsatserne skal tilsammen sikre en mere fremsynet og bæredygtig strøm af attraktive fagprofiler til bygge- og anlægsbranchen.

Vi har forsøgt at illustrere samarbejdslogikken mellem BUILD og Aftagerpanel i figuren nedenfor:

AD. 2: Workshop A: Rekruttering af flere talentfulde unge til ingeniøruddannelserne

Med et fald i ungdomsårgangene og en øget konkurrence fra andre uddannelsesinstitutioner og -tilbud oplever BUILD, som så mange andre studier, et fald i optaget af studerende. Aftagerpanelet blev på mødet bedt om at drøfte følgende spørgsmål ved bordene:

- Hvordan kan Aftagervirksomhederne sammen med BUILD bidrage til at flere talenter rekrutteres til BUILD-uddannelserne og videre ud i branchen?
- Hvordan kan det gøres overkommeligt og sjovt?

- Hvilke greb kan vi tage i brug for at tiltrække de helt rigtige talenter?

Aftagerpanelet gav følgende input på baggrund af borddiskussionerne:

Hvad bør gøres?

I rekrutteringsindsatsen bør man overveje at tydeliggøre målet med BUILD-uddannelserne, fremfor blot at formidle selve uddannelserne. Man bør altså tydeliggøre, hvad BUILD-uddannelserne helt konkret kan bruges til bagefter fx til at sikre vand i Afrika, bygge broer og vindmølleparker m.m. Derudover bør rekrutteringsindsatsen formidle konkrete fremtidige karrieremuligheder, kollegiale fællesskaber og indkomstmuligheder. I denne sammenhæng bør BUILD-uddannelserne i højere grad formidles som "midler" til at nå "målene".

Man bør overveje at tydeliggøre AAU's Problembaseret Lærings-metodik i rekrutteringsindsatserne og fremhæve, at man som studerende på BUILD tilegner sig evnen og værktøjerne til at løse virkelige problemer og gøre en positiv forskel i verden. Desuden bør man overveje fremhæve, hvor svært det er at gennemføre en ingeniøruddannelse mhp. at styrke BUILD-uddannelsernes status og image i konkurrencen mod andre populære uddannelser som fx medicin og jura.

Hvem bør man henvende sig til?

Foruden at henvende sig direkte til gymnasieelever kan rekrutteringsindsatserne med fordel også henvende sig til gymnasieelevers forældre og lærere mhp. at præge dem indirekte til at vælge en BUILD-uddannelse. Desuden bør man overveje at gøre BUILD-uddannelserne mere rummelige, så man kan blive i stand til at rekruttere og modtage flere talentfulde unge med diagnoser, som der ser ud til at blive flere af.

Hvornår bør det gøres?

Foruden naturligvis at henvende rekrutteringsindsatsen til gymnasieelever bør man også overveje at sætte ind langt tidligere i fx 5.-6. klasse (som også *Engineer the Future*-indsatsen gør), hvor interessen for STEM-fagene for alvor kan vækkes. Derudover bør man overveje at henvende sig til de unge i deres sabbatår efter gymnasiet, hvor beslutningerne om fremtiden måske i højere grad træffes.

Hvordan bør det gøres?

Rekrutteringsindsatserne kan med fordel inddrage aftager-repræsentanter fx med "udtalelser" til SoMo-tekst og video, eller som eksterne sparringspartnere til midtvejskritik af studieprojekter. Rekrutteringskraften kan også styrkes ved at BUILD-faglige temaer danner grundlag for gymnasieprojekter eller ved at unge aftager-repræsentanter (rollemodeller) tager med ud på gymnasier og fortæller om karrieremuligheder og relevansen af de STEM-fag de har på gymnasiet.

Generelt bør BUILD sørge for, at de gymnasietilbud vi har på hylderne, er afstemt i tæt dialog med gymnasielærerne, så de er så attraktive som muligt. Desuden bør AAU og BUILD sørge for, at vi som uddannelsesinstitution er optimeret på søgemaskiner som fx Google.

AD. 3: Workshop B: Revitalisering af PBL I ingeniøruddannelserne

Internationalt er AAU toneangivende indenfor PBL-forskning og udvikling af praksis. Ifølge en undersøgelse fra World Economic Forum (2022) vil 50 pct. af alle medarbejderes kompetencer være forældede i 2025 i takt med den teknologiske udvikling, hvorfor evnen til kritisk tænkning, kompleks problemløsning og tværfagligt samarbejde topper listen over kompetencer, der vil blive efterspurgt i de kommende år. AAU vil bl.a. derfor sikre PBL-undervisning af studerende, så de uddannes med dyb faglighed inden for eget domæne og evnen til at løse problemer sammen med andre. AAU og BUILD vil stræbe efter en revitalisering af PBL i sine uddannelser, hvor man i endnu højere grad udvikler de studerendes entreprenante mindset og udsyn ud over egen faglighed, herunder også SSH-kompetencer. Tværgående kompetencer der svarer til virkeligheden i mange danske virksomheder. Aftagerpanelet blev på mødet bedt om at drøfte følgende spørgsmål ved bordene:

- Hvordan ser fremtidens ideelle ingeniørprofiler ud?

- Hvilke specifikke kompetencer inden for (entreprenørskabs-) PBL er vigtige for jer?
- Hvordan kan Aftagervirksomhederne konkret medvirke til udviklingen af disse kompetencer under ingeniøruddannelsen?
- Hvordan kan BUILD stimulere disse kompetencer i undervisningen, projektvejledningen og generelt i det fysiske/digitale studiemiljø?

Aftagerpanelet gav følgende input på baggrund af borddiskussionerne:

Hvorfor er PBL vigtigt i BUILD-uddannelserne?

PBL-kompetencer er særligt vigtige for fremtidens ingeniørprofiler, da de står over for en altoverskyggende og kompleks bæredygtighedsudfordring, der kræver, at problemer løses på nye måder og på tværs af flere fagligheder. Derudover er vigtigt, at fremtidens ingeniørprofiler har en stærk forretningsforståelse for den branche og omverden, som løsningerne skal fungere i. Ingeniørløsninger skal i høj grad tilpasses unikke situationer og kontekster, hvilket kræver en problembaseret tilgang, et entreprenant mindset og en veludviklet evne til at arbejde sammen med andre fagligheder.

Hvilke specifikke kompetencer efterspørges?

Det er en grundlæggende vigtig PBL-kompetence at kunne foretage gode og effektive litteraturstudier, så de studerende opbygger evnen til at udvikle ny viden ovenpå eksisterende viden og dermed "hæve barren". Derudover er det vigtigt at slå fast, at der ikke kun er behov for én type PBL-profil, men flere forskellige slags fx "håndværkeren", "nørden" og "kunstneren", der alle er vigtige profiler for at komme "hele vejen rundt" om en fælles problemstilling. Der er med andre ord både brug for dybde- og breddekompetencer for at kunne løse nutidens og fremtidens ingeniørudfordringer.

Hvordan bør PBL-kompetencerne stimuleres?

PBL har et lidt støvet ry og opfattes fejlagtigt af flere studerende som "gruppearbejde" eller som "noget ekstra", de skal lære. Derfor er det vigtigt, at PBL revitaliseres på en måde så det gennemsyrrer og gøres relevant i alt hvad de som studerende foretager sig på BUILD-uddannelsen: Når de læser litteratur og går til forelæsning, når de er kritiske overfor en given problemstilling, når de samarbejder i grupper, når der opstår "konflikt" i gruppen, når de skriver projekter ("spiser elefanter i små bider"), og når de laver opskrifter på løsningsforslag etc. Inspirationen til at gøre dette kan med fordel komme fra nyuddannede fra BUILD / unge aftager-repræsentanter, som kan fortælle om værdien af PBL og dermed motivere nye studerende på BUILD.

Desuden er det vigtigt, hvordan AAU og BUILD generelt kommunikerer PBL, da det risikerer at skabe forkerte konnotationer eller misforståelser. Jf. at flere fejlagtigt tror at PBL blot handler om gruppearbejde. BUILD bør derfor overveje at kommunikere endnu tydeligere, at PBL er en anerkendt metodisk tilgang til at studere, der handler om at løse virkelige og komplekse problemer sammen med andre.

AD. 5: Workshop C: Nye eftervidereuddannelses tilbud til professionelle i byggeriet

AAU og BUILD har besluttet at udvikle og udbyde nye typer af efteruddannelses tilbud (EVU), der matcher branchens behov for at opkvalificere viden og specifikke kompetencer. Der findes en lang række formater på EVU-tilbud fx masteruddannelser, enkeltfag og fleksible masteruddannelser, særskilte moduler, tompladsordning, skræddersyede forløb m.fl. Branchen har aktuelt brug for kompetenceløft på et række områder inden for fx brand, risiko og sikkerhed samt bæredygtighed (LCA, LCC, taksonomi, proces, materialer osv.). Men hvordan kan AAUs og BUILDs EVU-tilbud blive attraktive for Aftagervirksomhederne.

Aftagerpanelet blev på mødet bedt om at drøfte følgende spørgsmål ved bordene:

- Hvilken viden er der brug for?
- Hvilke uddannelses tilbud kunne være relevante?
- Hvilket format ønskes?

- Eventuelle barrierer for EVU?

Aftagerpanelet gav følgende input på baggrund af borddiskussionerne:

Hvad er der brug for?

Der er generelt et stort behov for at efteruddanne medarbejdere i takt med at markedet, rammevilkårene og teknologierne ændrer sig. Der kan både være tale om grundlæggende "omskoling" af medarbejdere og lettere "brush up" på nyeste viden. Foruden private virksomheder kan der også være et stort behov for at efteruddanne medarbejdere i kommunerne. Der er generelt behov for at efteruddanne inden for nye og større brancheemner som træ, AI, taksonomi, men også inden for mere specifikke emner som grundvandskemi, udbudsregler m.m.

Hvad bør koncept og format være?

EVU-området er et "red ocean". Derfor bør BUILD gøre sig klart, hvad der gør BUILDs EVU-tilbud unikke på markedet. Det kan BUILD overveje at gøre ved at fokusere på at udbyde specialiserede, dybdefaglige og længerevarende (og ECTS-bærende) tilbud. På den måde kan BUILD skille sig ud fra mere kommercielle og "light" aktører på markedet. For at tilpasse sig flere forskellige medarbejder-niveauer i større virksomheder/organisationer kan BUILD overveje at udbyde det samme emne (fx LCA) gennem flere forskellige formater og prissætninger. Foruden at fokusere på forskningsmæssig forankring bør BUILD overveje at skille sig ud fra andre udbydere ved at fremhæve PBL som grundlæggende metodisk tilgang i EVU-tilbuddet, hvor virksomhedsrepræsentanter har mulighed for at medbringe og arbejde på virkelige cases. Dette kan skabe et incitament for at virksomhederne vil investere i en EVU til sine medarbejdere.

Hvordan bør EVU sælges?

EVU har i dag et lidt støvet ry. Derfor bør AAU og BUILD arbejde med synligheden og markedsføringen fx ved at re-brande flere af tilbuddene. Derudover bør man arbejde med synligheden. Kan man eksempelvis sende et katalog ud til større virksomheder og organisationer med relevante tilbud? Man bør også overveje at benytte sig af relevante alumni-netværk til at kommunikere og markedsføre EVU-tilbuddene.

AD. 6: Opsamling og på gensyn

Afslutningsvis blev der gjort opmærksom på en kommende mini-konference for BUILD afgangsstuderende fredag den 16. juni kl. 12.30, hvor Aftagerpanelet og kollegaer er mere end velkomne til at komme og møde de nyklækkede kandidater og høre om deres afgangsprojekter. Arrangementet finder sted i AAU Science & Innovation Hub.

Derudover blev der gjort opmærksom på næste møde i Aftagerpanelet, der finder sted torsdag den 26. oktober kl. 09.00.